

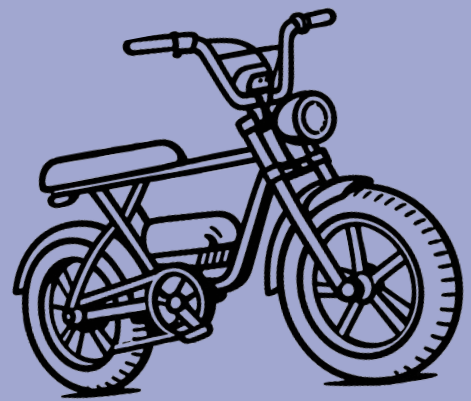
fast

bikes

Veilig de
weg op

Inhoudsopgave

1. Lesplan voor leerkrachten
2. Handleiding voor de juridische inhoud
3. Powerpoint
4. Bijlagen lesmateriaal

Deze illustratie is gemaakt met AI

Lesplan

1.1 Inleiding

Fatbikes zijn de afgelopen jaren steeds populairder geworden onder jongeren. Tegelijkertijd neemt ook het aantal ongelukken met fatbikes toe, waarbij geregeld sprake is van ernstig letsel. Vooral jongeren tussen de 14 en 18 jaar raken vaak betrokken bij deze ongevallen. Naast de risico's voor de verkeersveiligheid spelen ook juridische en financiële gevolgen een belangrijke rol.

Dit lespakket ondersteunt docenten bij het bespreekbaar maken van deze onderwerpen in de klas. Het pakket bevat juridisch-inhoudelijke informatie die bedoeld is als ondersteuning voor de docent. Deze informatie hoeft niet letterlijk of volledig juridisch aan leerlingen te worden overgebracht, maar kan door de docent worden vertaald naar een begrijpelijke en passende lesinhoud, afgestemd op het niveau van de klas.

Bij de ontwikkeling van dit lespakket is aansluiting gezocht bij de uitgangspunten uit het boek 'Coöperatieve Werkvormen' van Spencer Kagan. In plaats van alleen uitleg te geven, worden leerlingen tijdens de les gestimuleerd om zelf na te denken, samen te werken en met elkaar in gesprek te gaan. Door middel van interactieve werkvormen, klassengesprekken, casussen en reflectievragen worden leerlingen actief betrokken bij de inhoud van de les. Op die manier sluit het lespakket aan bij wat in het onderwijs als effectief wordt beschouwd: leerlingen leren het best wanneer zij actief deelnemen aan een les.

2 Uitgangspunten lespakket

2.1 Doel van de les

Het doel van deze les is om jongeren bewust te maken van de risico's en mogelijke gevolgen van het gebruik van fatbikes, vooral wanneer deze zijn opgevoerd. Leerlingen krijgen inzicht in verkeersveiligheid, aansprakelijkheid en de juridische en financiële gevolgen van risicovol gedrag in het verkeer. Het lespakket beoogt leerlingen meer inzicht te geven in verantwoordelijkheid in het verkeer en bij te dragen aan veiliger verkeersgedrag.

2.2 Doelgroep

De les is ontwikkeld voor leerlingen van de middelbare school, met name jongeren tussen de 14 en 18 jaar. Uit ons onderzoek blijkt namelijk dat deze groep het vaakst een fatbike gebruikt. Met kleine aanpassingen in taal en diepgang kan de les ook worden ingezet in de bovenbouw van de basisschool.

Via de leerlingen worden ook ouders indirect bereikt, zodat zij eveneens bewust worden gemaakt van de risico's, regels en gevolgen rondom het gebruik van fatbikes.

2.3 Leerdoelen

Aan het einde van de les weten de leerlingen:

- Wat het verschil is tussen een gewone fiets, een fatbike en een opgevoerde fatbike;
- Wie juridisch aansprakelijk kan zijn bij een ongeluk en welke gevolgen dat kan hebben;
- Wat de gevolgen zijn van juridische aansprakelijkheid bij een ongeluk;
- De belangrijkste verkeersregels en weten ze wat er gebeurt als je hier niet aan houdt en hoe dit wordt gehandhaafd.

2.4 Benodigheden

- Dit lesplan.
- PowerPoint (te downloaden via de website: <https://veiligdewegop.wixsite.com/veilig-de-weg-op>)
- Digibord of scherm voor de PowerPoint.
- Invulformulier voor de brainstormopdracht (te downloaden via de website: <https://veiligdewegop.wixsite.com/veilig-de-weg-op>)
- Pennen voor de brainstormopdracht
- Kaartjes voor het vraag-antwoordspel (te downloaden via de website: <https://veiligdewegop.wixsite.com/veilig-de-weg-op>)
- Kaartjes voor het eindspel (te downloaden via de website: <https://veiligdewegop.wixsite.com/veilig-de-weg-op>)
- Certificaat van deelname (te downloaden via de website: <https://veiligdewegop.wixsite.com/veilig-de-weg-op>)

ONDERWERP	DUUR	WAT?	WERKVORM	BENODIGDHEDEN
Inleiding				
Introductie van het onderwerp	1 min	Introduceren van het onderwerp	Klassikaal	-
Brainstormsessie (voorkennis activeren)	5 min	De leerlingen schrijven op wat ze al over fatbikes weten. Dit wordt daarna klassikaal besproken.	In groepjes of duo's	Pen en invulformulier (te downloaden van de website)
Kern				
Wat zijn (opgevoerde) fatbikes?	5 min	Uitleg over wat fatbikes zijn en wat het betekent wanneer ze opgevoerd zijn	Klassikaal	-
Aansprakelijkheid bij ongelukken	10 min	Uitleg over wie aansprakelijk is bij ongelukken met (opgevoerde) fatbikes en welke juridische regels hierbij gelden	Klassikaal	-
Vraag en antwoord (Interactieve opdracht)	7 min	De leerlingen moeten het juiste antwoord vinden bij de vraag	Klassikaal	Kaartjes met vragen en antwoorden (te downloaden van de website)
De cijfers bij ongelukken	4 min	Bespreking van statistieken en cijfers rond ongelukken met fatbikes om het probleem te duiden	Klassikaal	-
De verzekering en schade bij ongelukken	7 min	De stof wordt besproken aan de hand van een korte casus	Klassikaal	-
Verkeersregels en handhaving	5 min	Uitleg over de verkeersregels die gelden voor fatbikes en hoe deze worden gecontroleerd en gehandhaafd	Klassikaal	-
Afsluiting				
Afsluitend spel	7 min	De leerlingen gaan in groepjes vragen beantwoorden.	In groepjes	Kaartjes met de vragen erop (te downloaden van de website)

3 Lesopzet

3.1 Introductie

Start de les met de vraag:

“Wie van jullie heeft zelf een fatbike, of kent iemand met een fatbike?”

En vraag vervolgens:

“Wie heeft weleens een gevaarlijke situatie gezien met een fatbike?”

Introduceer vervolgens kort het onderwerp van de les en benadruk dat de les niet bedoeld is om jongeren ergens de schuld van te geven, maar om bewustwording te creëren.

Leg uit dat de les gaat over verkeersveiligheid, aansprakelijkheid en de mogelijke gevolgen van risicovol gedrag met fatbikes in het verkeer.

Deze illustratie is gemaakt met AI

Brainstormsessie

Verdeel de klas in groepjes of duo's en deel per groep een vel papier uit. Vraag de leerlingen om alles op te schrijven wat zij al weten over (opgevoerde) fatbikes, ongelukken met fatbikes en de gevolgen. Hiervoor krijgen zij ongeveer 3 minuten de tijd. Bespreek daarna kort klassikaal wat de leerlingen hebben opgeschreven. Gebruik deze antwoorden als brug naar de rest van de les. Deze nabespreking duurt ongeveer 2 minuten.

Inhoudsopgave

Bespreek kort de inhoudsopgave op de PowerPoint, zodat duidelijk is wat de leerlingen kunnen verwachten deze les.

3.2 Kern

Wat zijn (opgevoerde) fatbikes?

Leg uit dat een fatbike meestal een elektrische fiets is met brede banden. Niet elke fatbike voldoet automatisch aan de wettelijke regels. Een normale elektrische fatbike mag alleen ondersteuning geven tijdens het trappen, mag maximaal 25 kilometer per uur ondersteunen en de motor mag niet sterker zijn dan 250 watt. Bespreek daarna de regels voor gewone fatbikes die op de PowerPoint staan.

Leg vervolgens uit dat een fatbike als opgevoerd kan worden gezien wanneer deze harder rijdt dan toegestaan of vooruit kan rijden zonder dat er wordt getrapt. In dat geval gelden strengere regels en kan de fatbike juridisch worden behandeld als een motorrijtuig. Bespreek met de leerlingen de regels voor opgevoerde fatbikes die op de PowerPoint staan. Leg uit dat opvoeren niet alleen gevaarlijker is in het verkeer, maar ook kan leiden tot boetes, inbeslagname van de fatbike en problemen met de verzekering bij een ongeluk.

Aansprakelijkheid bij ongelukken

Leg uit dat aansprakelijkheid betekent dat iemand verantwoordelijk is voor schade na een ongeluk. Dat is iets anders dan een verkeersregel overtreden. Verkeersregels gaan over wat wel en niet mag, aansprakelijkheid gaat over wie de schade moet betalen.

Bespreek dat bij een ongeluk met een fatbike de schade groot kan zijn, bijvoorbeeld door letsel of schade aan een voertuig. Maak duidelijk dat het doel van dit onderdeel niet is om leerlingen bang te maken of hun ergens van te beschuldigen, maar om hen bewust te laten nadenken over hun gedrag in het verkeer en de mogelijke gevolgen daarvan.

Ga daarna in op het verschil tussen aansprakelijkheid bij gewone fatbikes en opgevoerde fatbikes. Leg uit dat een opgevoerde fatbike juridisch anders kan worden gezien, waardoor ook de aansprakelijkheid kan veranderen. Bespreek vervolgens kort hoe aansprakelijkheid werkt bij verschillende leeftijdsgroepen, bijvoorbeeld bij kinderen jonger dan 14 jaar en jongeren ouder dan 14 jaar.

Betrek de leerlingen actief bij dit onderdeel door vragen te stellen en ruimte te geven voor hun mening. Ga hierbij vooral in op hartvragen (gevoel en mening). De hoofdvragen (kennis en nadenken) komen later terug in de les tijdens een interactief spel.

Voorbeelden van hartvragen:

- Waarom denk je dat zoveel jongeren een fatbike willen
- Zou jij (nog) op een fatbike rijden nu je weet wat de gevolgen kunnen zijn? Waarom wel of
- Wat vind jij gevaarlijk gedrag op een
- Zou jij achterop stappen bij iemand die gevaarlijk rijdt op een fatbike? Waarom wel of
- Zou jij eerlijk vertellen aan je ouders als je fatbike was opgevoerd? Waarom wel of niet?

Voorbeelden van hartvragen:

- Hoe zou jij je voelen als iemand door jouw gedrag gewond raakt?
- Wat vind jij ervan dat ouders verantwoordelijk zijn als hun kind een ongeluk krijgt met een fatbike?
- Wat heeft volgens jou meer invloed op veilig gedrag en minder ongelukken: strengere regels meer voorlichting of eigen verantwoordelijkheid?
- Wat betekent verantwoordelijkheid nemen in het verkeer volgens jou?

Vraag en antwoord (interactief spel)

Geef iedere leerling een kaartje met een vraag of een antwoord. De vragen en antwoorden zijn te vinden in de formulieren op de website: ... Laat de leerlingen vervolgens door de klas lopen om het juiste vraag-antwoordpaar te vinden. Wanneer iedereen een combinatie heeft gevonden, worden de antwoorden klassikaal besproken. Bespreek niet alleen welke combinaties goed waren, maar ook waarom het juiste antwoord klopt.

De vragen op de formulieren zijn hoofdvragen. Leerlingen worden gestimuleerd om na te denken en de kennis uit de les opnieuw toe te passen. Deze werkvorm zorgt voor beweging en interactie in de klas en helpt leerlingen om de belangrijkste begrippen op een actieve en speelse manier te herhalen.

De cijfers bij ongelukken

Begin niet met cijfers, maar met twee korte vragen aan de klas:

“Wie denkt dat een fatbike gevaarlijker is dan een gewone fiets? Waarom wel of niet?”

“Hoe oud denken jullie dat de meeste slachtoffers en daders zijn?”

Laat 2-3 leerlingen kort reageren. Hierdoor laat je de leerlingen nadenken en een eerste mening vormen.

Maak de leerlingen vervolgens bewust van de risico's van het gebruik van fatbikes en elektrische fietsen door de onderzoeksgegevens te bespreken. De focus ligt op het begrijpen van de ernst en omvang van ongelukken.

Bespreek de volgende onderzoeksgegevens stap voor stap met de leerlingen:

- Sinds 2024 is het aantal ongelukken met elektrische fietsen (waaronder fatbikes) onder jongeren van 12 tot 17 jaar met 616% gestegen.
- Er worden jaarlijks naar schatting ongeveer 5.000 ongelukken met fatbikes geregistreerd.
- Het merendeel van de slachtoffers bij deze ongelukken is tussen de 12 en 17 jaar oud.
- In 2024 had meer dan de helft van de jonge fatbikebestuurders (12–18 jaar) die betrokken waren bij een ongeluk te maken met (licht tot ernstig) hersenletsel.

Maak duidelijk dat een ongeluk met een fatbike niet alleen leidt tot schade aan de fiets, maar vooral tot ernstige lichamelijke gevolgen, zoals hersenletsel en andere verwondingen.

Vraag aan een aantal leerlingen of ze deze cijfers hadden verwacht.

De verzekering

Leg uit dat nu de verzekering wordt besproken.

AVP = aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren. Deze verzekering vergoedt schade die iemand per ongeluk aan een ander veroorzaakt (bijv. schade aan een auto, spullen of letselschade bij een persoon)

Vertel vervolgens dat een fatbike soms wel en soms niet onder de verzekering valt.

- **Wel vergoed:** als een fatbike juridisch wordt gezien als gewone elektrische fiets. Vraag de leerlingen of ze de kenmerken hiervan nog weten (de fiets heeft trapondersteuning, de fiets gaat maximaal 25 km/u en de motor heeft niet meer dan 250 watt)
- **Niet vergoed:** als een fatbike is opgevoerd, dan wordt deze niet meer gezien als gewone elektrische fiets. De verzekeraar kan dan besluiten om de schade niet te vergoeden en de bestuurder van de fiets aansprakelijk te houden voor alle kosten. De reden hiervoor is dat het voertuig dan niet meer voldoet aan de wettelijke regels en als gemotoriseerd of illegaal voertuig kan worden gezien.

Schade bij ongelukken

Dit onderdeel begint met een korte casus. Lees de volgende situatie:

“Een leerling rijdt op een fatbike en botst op een kruispunt tegen een auto.”

Vraag daarna aan de klas:

“Welke schade zou hier allemaal kunnen ontstaan?”

Laat leerlingen reageren zonder te corrigeren.

Lees het vervolg van de situatie voor:

“De fatbike raakt zwaar beschadigd. De leerling valt hard, breekt zijn arm en krijgt later last van angst om weer te fietsen. Hij kan een tijdje niet naar school en ook niet werken bij zijn bijbaan.”

Vraag aan de leerlingen welke soorten schade ze nu allemaal zien in deze situatie.

Ga vervolgens de verschillende soorten schade systematisch langs in de tabel op de PowerPoint. Leg telkens kort uit wat het betekent. Leg expliciet uit dat schade na een ongeluk kan oplopen tot tienduizenden euro's. Zoals eerder besproken tijdens de les moeten ouders of jongeren dit soms zelf betalen. Dit kan leiden tot levenslange financiële problemen of schulden. Dit geldt overigens niet alleen voor ongelukken met een fatbike, maar ook voor andere ongelukken (bijv. met een scooter of gewone fiets).

Verkeersregels en handhaving

Bespreek verkeersgedrag dat niet mag, zoals gevaarlijk inhalen, geen voorrang geven, door rood rijden, tegen de rijrichting in rijden en een telefoon vasthouden. Leg vervolgens uit dat verkeersregels niet alleen bestaan om gedrag te sturen, maar vooral om ongelukken te voorkomen en alle verkeersdeelnemers te beschermen. Maak duidelijk dat hoe minder regels worden gevolgd, hoe groter de kans op ernstige ongelukken wordt.

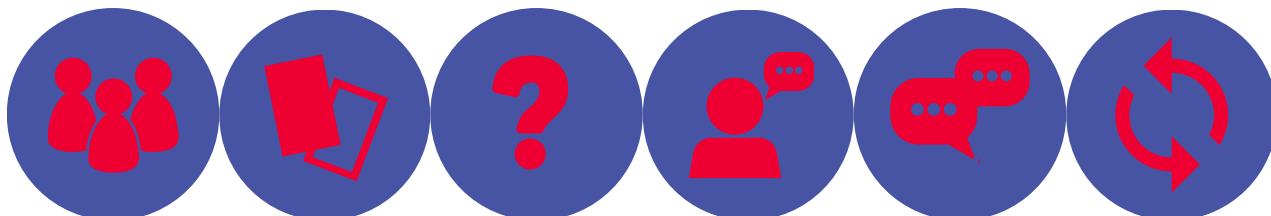
Ga daarna in op handhaving en de gevolgen van het overtreden van regels. Leg uit dat de politie kan optreden door het geven van boetes, het controleren van voertuigen en in ernstige gevallen het in beslag nemen van een fatbike. Specifiek bij opgevoerde fatbikes kan een boete van €320 worden opgelegd (zonder kenteken, helm of verzekering rijden). Benadruk dat de politie ook kan besluiten de fatbike in beslag te nemen en dat deze mogelijk niet meer wordt teruggegeven. De fiets wordt dan vernietigd. Jongeren onder de 16 jaar krijgen de boete niet zelf, maar deze wordt naar de ouders gestuurd. Ouders zijn in dat geval financieel verantwoordelijk en moeten de kosten betalen.

Daarnaast moet worden uitgelegd dat bij ernstige overtredingen, zoals doorrijden na een ongeluk of gevaarlijk rijgedrag met ernstig letsel of grote schade, sprake kan zijn van strafrechtelijke gevolgen. Dit kan in sommige gevallen leiden tot een strafblad. Een strafblad is een officiële registratie bij justitie. Het kan invloed hebben op de toekomst, bijvoorbeeld bij het vinden van stages of werk.

3.3 Afsluiting

Eindspel

Verdeel de leerlingen in groepjes van vier. Binnen elk groepje krijgt iedere leerling een nummer van 1 tot en met 4. Elke leerling zal een specifieke rol vervullen. Leerling 1 ontvangt alle kaarten en beheert deze. Leerling 2 kiest één kaart uit de stapel en leest de vraag hardop voor aan de groep. Leerling 3 formuleert een antwoord op de gestelde vraag. Leerling 4 reageert vervolgens op dit antwoord door het verder toe te lichten, aan te vullen met een voorbeeld of aan te geven of hij/zij het ermee eens is. Na elke ronde wisselen de leerlingen van rol, zodat iedere leerling gedurende de activiteit alle rollen een keer op zich neemt.

In dit spel krijgt iedere leerling een eigen rol binnen het groepje, waardoor alle leerlingen evenredig deelnemen en ieder een duidelijke verantwoordelijkheid draagt. De werkvorm sluit daarmee aan bij de vier kenmerken van coöperatief leren: gelijke deelname, individuele aanspreekbaarheid, positieve wederzijdse afhankelijkheid en simultane interactie. Elke leerling wordt niet alleen betrokken bij het spel, maar ook gestimuleerd om actief bij te dragen, te luisteren naar anderen en in te spelen op elkaars antwoorden.

Aan het einde van de les kunnen de leerlingen een certificaat ontvangen als bewijs van hun deelname. Dit certificaat is te downloaden via de website.

Kernboodschap

Bespreek nog kort als afsluiting de volgende punten:

- Fatbikes op zichzelf zijn niet het probleem; het gaat om het gebruik en het gedrag
- Wanneer een fatbike wordt opgevoerd, kan de juridische beoordeling veranderen
- Leeftijd speelt een rol in aansprakelijkheid: jongeren worden juridisch anders beoordeeld dan volwassenen
- De gevolgen van ongelukken kunnen financieel en persoonlijk zeer groot zijn (schade van duizenden euro's en letsel)
- Bewust gedrag en kennis van regels kunnen veel schade voorkomen

Tips voor de docent:

- Houd de sfeer open, veilig en niet veroordelend. Dus vermijdt een 'vingerwijzende' toon. De focus moet liggen op het leren en begrijpen.**
- Benadruk dat het onderwerp draait om verantwoordelijkheid en bewustwording, niet om schuld.**
- Gebruik eenvoudige taal, maar zorg dat de informatie in overeenstemming blijft met de docentenhandleiding.**
- Laat leerlingen vooral zelf redeneren over gevolgen en keuzes.**
- Geef ruimte aan verschillende meningen zonder direct te corrigeren.**

Begrippenlijst

Aansprakelijkheid

Iemand is verantwoordelijk voor de schade na een ongeluk. Die persoon moet de schade dan betalen.

Artikel 185 WVW 1994

Wetsartikel dat fietsers en voetgangers extra bescherming geeft bij ongevallen met motorrijtuigen.

AVP

Aansprakelijkheidsverzekering voor Particulieren: verzekering voor schade die iemand aan een ander veroorzaakt.

Elektrische fiets

Een fiets met trapondersteuning tot maximaal 25 km/u en een motor van maximaal 250 watt.

Fatbike

Een fiets met brede banden, vaak met elektrische trapondersteuning.

Letselschade

Schade door lichamelijk of psychisch letsel na een ongeval.

Materiële schade

Schade aan spullen, zoals een auto, fiets, telefoon of kleding.

Motorrijtuig

Een voertuig dat door een motor wordt aangedreven, zoals een bromfiets of auto.

Opgevoerde fatbike

Een fatbike die technisch is aangepast, bijvoorbeeld zodat deze harder rijdt dan 25 km/u of zonder te trappen kan rijden.

Ouderlijke aansprakelijkheid

De wettelijke verantwoordelijkheid van ouders voor schade veroorzaakt door hun minderjarige kind.

Risicoaansprakelijkheid

Aansprakelijkheid zonder dat iemand zelf een fout hoeft te hebben gemaakt.

Smartengeld

Geldvergoeding voor pijn, verdriet of psychisch leed door een ongeval.

Strafblad

Een officiële registratie bij justitie. Het kan invloed hebben op de toekomst, bijvoorbeeld bij het vinden van stages of werk.

1.1 Inleiding

De afgelopen jaren is het gebruik van fatbikes populair geworden onder jongeren. Tegelijkertijd neemt het aantal ongevallen toe, waarbij in veel gevallen sprake is van ernstig letsel. Vooral jongeren van 12 tot 18 jaar raken relatief vaak betrokken bij deze ongelukken.

Naast verkeersveiligheid spelen bij fatbikes ook juridische en financiële gevolgen een grote rol. Zeker wanneer een fatbike is opgevoerd, kan de juridische status veranderen en kunnen andere regels gelden voor aansprakelijkheid en verzekering. In dat geval mag een verzekeraar weigeren schade te vergoeden, waardoor de kosten voor de bestuurder of diens ouders zijn. Daarnaast kunnen boetes, inbeslagname en andere juridische gevolgen optreden.

Deze handleiding bevat op onderdelen juridisch-technische informatie ter inhoudelijke ondersteuning van de docent, deze hoeft niet letterlijk of in volledige juridische vorm aan leerlingen te worden overgebracht, maar kan naar eigen didactisch inzicht worden vertaald naar begrijpelijke en passende lesinhoud.

2 Uitleg over fatbikes

2.1 Wat is een fatbike?

Een fatbike is een elektrische fiets met brede banden die trapondersteuning heeft. Juridisch bestaat er geen aparte categorie voor fatbikes. Voor de wet zijn vooral de technische kenmerken van belang.

Een fatbike wordt gezien als een **elektrische fiets** wanneer:

- de trapondersteuning maximaal 25 km/u bedraagt;
- de elektromotor maximaal 250 watt vermogen heeft;
- de motor alleen ondersteuning geeft tijdens het trappen.¹

Voldoet een fatbike aan deze voorwaarden, dan gelden in principe dezelfde regels als voor een gewone elektrische fiets.²

Deze illustratie is gemaakt met AI

2.2 Wat is een opgevoerde fatbike?

Wanneer de fatbike technisch is aangepast en daardoor niet meer aan de hiervoor genoemde opsomming voldoet, is het een opgevoerde fatbike.

Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer:

- de fatbike harder kan rijden dan 25 km/u met trapondersteuning;
- er een gashendel aanwezig is;
- de motor krachtiger is gemaakt;
- trappen niet meer noodzakelijk is om vooruit te komen.

Veel jongeren zien het opvoeren vooral als “sneller rijden”, maar juridisch heeft dit grotere gevolgen. Een opgevoerde fatbike wordt aangemerkt als een **motorrijtuig**, zoals een bromfiets of speed pedelec.³ Hierdoor veranderen ook de regels voor verzekering, aansprakelijkheid en verkeersdeelname.

2.3 Waarom zijn opgevoerde fatbikes illegaal?

Doordat een opgevoerde fatbike juridisch gezien wordt aangemerkt als een motorrijtuig, gelden er andere verplichtingen, zoals:

- een kentekenplicht;
- een rijbewijsplicht; en
- een helmplicht;
- een verplichte verzekering.⁴

Wordt hier niet aan voldaan, dan is het voertuig in principe niet toegestaan op de openbare weg.

2.4 Wat zijn de gevolgen van rijden op een opgevoerde fatbike?

Er zijn verschillende (financiële) gevolgen die kunnen ontstaan bij het gebruiken van een opgevoerde fatbike.

Allereerst kan de politie een **boete** opleggen van € 320,-. Bij jongeren onder de 16 jaar wordt de boete gehalveerd. In dat geval ontvangen de ouders daar ook een kopie van. Wordt de opgevoerde fatbike daarna nog steeds gebruikt, kan de politie weer een boete opleggen en de fatbike **in beslag nemen**.⁵

Daarnaast neemt het risico op gevaarlijke verkeerssituaties toe. Een opgevoerde fatbike is sneller en de gebruiker ervan kan andere weggebruikers in gevaar brengen met zijn of haar gedrag. Gevaarlijke gedragingen in het verkeer zijn strafbaar. Dit kan leiden tot strafvervolgning en een **strafblad**.⁵

Ook mag een verzekeraar weigeren om een bedrag uit te keren als blijkt dat de fatbike was opgevoerd bij een verkeersongeval. Hierdoor komen de schadebedragen volledig voor rekening van de bestuurder of diens ouders.

3 Aansprakelijkheid bij schade

3.1 Aansprakelijkheid bij fatbikeongevallen

Aansprakelijkheid betekent dat iemand juridisch verantwoordelijk is voor de schade die door een ongeval is veroorzaakt en deze schade moet vergoeden. Dit staat los van de vraag of iemand een verkeersregel heeft overtreden. Verkeersregels bepalen wat wel en niet mag in het verkeer, terwijl civiele aansprakelijkheid gaat over wie uiteindelijk de financiële gevolgen van een ongeval moet dragen.⁶

Dit onderscheid is vooral belangrijk bij minderjarigen. Jongeren kunnen zich in het verkeer relatief snel in een situatie bevinden waarin zij schade veroorzaken of zelf slachtoffer worden van een ongeval. Bij fatbikes kan dit al snel grote gevolgen hebben, omdat ongevallen kunnen leiden tot letselschade en hoge schadevergoedingen. Hierdoor ontstaat een directe koppeling tussen gedrag in het verkeer, het ontstaan van schade en juridische verantwoordelijkheid.

Deze illustratie is gemaakt met AI

3.2 Artikel 185 Wegenverkeerswet 1994

Artikel 185 Wegenverkeerswet 1994 biedt extra bescherming aan zwakke verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers, wanneer zij betrokken raken bij een ongeval met een motorrijtuig. De kern van deze regeling is dat de bestuurder van het motorrijtuig in principe aansprakelijk is voor de schade van de fietser, ook als er geen duidelijke verkeersfout is gemaakt.⁷

Deze regeling bestaat omdat fietsers in het verkeer kwetsbaarder zijn dan bestuurders van gemotoriseerde voertuigen. Zij hebben minder bescherming bij een botsing en lopen sneller ernstig letsel op. Daarom wordt hun positie juridisch versterkt.

Binnen deze regeling gelden vaste uitgangspunten:

- **De 100%-regel:** bij kinderen jonger dan 14 jaar wordt de schade in principe volledig vergoed door de gemotoriseerde partij, behalve bij opzet of aan opzet grenzende roekeloosheid.⁸
- **De 50%-regel:** bij oudere verkeersdeelnemers heeft de fietser in ieder geval recht op minimaal 50% schadevergoeding, tenzij sprake is van opzet of ernstige roekeloosheid.⁹ Daarna kan een verdere verdeling plaatsvinden op basis van schuld en omstandigheden.¹⁰

Voor jongeren op een normale (niet-opgevoerde) fatbike betekent dit dat zij in de meeste gevallen worden gezien als beschermde verkeersdeelnemers. Wanneer zij worden aangereden door een auto, valt de schade dus vaak (gedeeltelijk of grotendeels) voor rekening van de automobilist, ongeacht kleine fouten van de fietser zelf.

3.3 Aansprakelijkheid per leeftijdscategorie

Aansprakelijkheid betekent dat iemand juridisch verantwoordelijk is voor de schade die door een ongeval is veroorzaakt en deze schade moet vergoeden. Dit staat los van de vraag of iemand een verkeersregel heeft overtreden.

Verkeersregels bepalen wat wel en niet mag in het verkeer, terwijl civiele aansprakelijkheid gaat over wie uiteindelijk de financiële gevolgen van een ongeval moet dragen.

Dit onderscheid is vooral belangrijk bij minderjarigen. Jongeren kunnen zich in het verkeer relatief snel in een situatie bevinden waarin zij schade veroorzaken of zelf slachtoffer worden van een ongeval. Bij fatbikes kan dit al snel grote gevolgen hebben, omdat ongevallen kunnen leiden tot letselschade en hoge schadevergoedingen. Hierdoor ontstaat een directe koppeling tussen gedrag in het verkeer, het ontstaan van schade en juridische verantwoordelijkheid.

Jonger dan 14 jaar

Kinderen onder de 14 jaar kunnen zelf niet aansprakelijk worden gesteld voor hun handelingen met schade tot gevolg. Dit betekent dat zij juridisch niet zelf de schade hoeven te vergoeden.¹¹

In plaats daarvan zijn, volgens artikel 169 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (BW), de ouders of voogden aansprakelijk. Dit is een vorm van risicoaansprakelijkheid: ouders kunnen aansprakelijk zijn zonder dat zij zelf een fout hebben gemaakt. Het enkele feit dat het kind schade veroorzaakt in het verkeer kan al voldoende zijn om de ouders financieel verantwoordelijk te houden.¹²

14 en 15 jaar

Vanaf 14 jaar kan de jongere zelf aansprakelijk zijn voor schade die hij of zij veroorzaakt. Tegelijkertijd blijft ook de aansprakelijkheid van ouders bestaan.¹³

De ouders kunnen zich alleen aan aansprakelijkheid onttrekken wanneer zij kunnen aantonen dat hen geen verwijt treft. Hierbij wordt gekeken naar factoren zoals:

- het toezicht dat is gehouden;
- afspraken over verkeersgedrag;
- kennis van risicovol gedrag of opvoering;
- de mogelijkheid om in te grijpen;
- eerdere signalen van gevaarlijk gebruik.

In deze leeftijdsgroep speelt dus een gedeelde verantwoordelijkheid tussen jongere en ouders, afhankelijk van de omstandigheden van het geval.¹⁴

16 en 17 jaar

Vanaf 16 jaar is de jongere in beginsel zelf volledig aansprakelijk voor schade die hij of zij veroorzaakt in het verkeer. De bijzondere ouderlijke risicoaansprakelijkheid uit art. 6:169 BW speelt hier in principe geen rol meer.¹⁵

Dit betekent dat de financiële en juridische verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de jongere ligt. In de praktijk kan dit echter alsnog gevolgen hebben voor het gezin, omdat jongeren vaak niet over voldoende financiële middelen beschikken om hoge schadevergoedingen zelf te betalen. Hierdoor kunnen ouders indirect alsnog worden geconfronteerd met de gevolgen van een ongeval.

3.4 Ouderlijke aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid

Ouders spelen bij fatbikes vaak een centrale rol, zowel juridisch als praktisch. Zij zijn niet alleen wettelijk verantwoordelijk in bepaalde situaties, maar ook degenen die beslissen over aankoop, gebruik en toezicht. Hierdoor komen zij in de praktijk vaak in beeld bij schadegevallen.

Ouderlijke aansprakelijkheid ontstaat met name wanneer:

- een kind te jong is om zelf aansprakelijk te zijn (onder 14 jaar);
- of wanneer onvoldoende toezicht is gehouden bij jongeren van 14 en 15 jaar;
- of wanneer ouders wisten of hadden moeten begrijpen dat er sprake was van risicovol gedrag, zoals het opvoeren van een fatbike.¹⁶

Daarnaast kan ook het verstrekken of toestaan van een opgevoerde fatbike bijdragen aan aansprakelijkheid, omdat dit het risico op ongevallen aanzienlijk vergroot.

Hieruit volgt dat een opgevoerde fatbike niet alleen een individueel risico is voor de jongere, maar ook een breder gezinsrisico kan vormen, met mogelijk grote financiële gevolgen bij ongevallen.

3.5 Schadevergoedingsregels

Bij een ongeval met een fatbike kan sprake zijn van verschillende vormen van schade. Veel jongeren realiseren zich niet dat schadebedragen na een verkeersongeval zeer hoog kunnen oplopen, vooral wanneer iemand ernstig letsel oploopt.

Materiële schade¹⁷

Deze schade gaat over schade aan spullen, zoals een auto, fiets, telefoon of kleding.

Letselschade¹⁸

Deze schade betreft lichamelijke of psychische schade die ontstaat door een ongeval, zoals botbreuken, hersenletsel of trauma.

Smartengeld¹⁹

Dit is een geldvergoeding voor pijn, verdriet en psychisch leed als gevolg van een ongeval.

Inkomensschade²⁰

Deze schade ontstaat wanneer een slachtoffer tijdelijk of langdurig niet kan werken door het letsel.

Daarnaast kunnen ook medische kosten en revalidatiekosten ontstaan, bijvoorbeeld voor ziekenhuisbehandelingen, fysiotherapie of langdurige begeleiding.

De totale schade kan hierdoor snel oplopen tot duizenden of zelfs honderdduizenden euro's. Zeker wanneer een fatbike is opgevoerd, bestaat het risico dat een verzekering de schade niet vergoedt en de kosten voor rekening komen van de bestuurder of diens ouders.²¹

3.6 Verzekering en fatbikes

Een **particuliere aansprakelijkheidsverzekering (AVP)** kan schade dekken die met een fatbike is veroorzaakt, maar dit kan alleen wanneer de fatbike als gewone elektrische fiets wordt gezien. Dat betekent dat de fiets trapondersteuning heeft tot maximaal 25 km/u en geen gashendel heeft. In dat geval valt de fatbike juridisch gezien onder een gewone fiets en kan schade aan anderen via de avp- verzekering worden vergoed.²²

Wanneer een fatbike is opgevoerd (bijvoorbeeld sneller dan 25 km/u kan rijden) of een gashendel heeft, wordt deze vaak niet meer gezien als gewone fiets. In zulke situaties kan de verzekeraar besluiten geen schade te vergoeden. De reden is dat het voertuig dan niet meer aan de wettelijke eisen voldoet en dus als illegaal wordt beschouwd.²³

Wanneer een fatbike is opgevoerd en betrokken raakt bij een ongeval, kan de dekking van de aansprakelijkheidsverzekering vervallen. In dat geval is de veroorzaker persoonlijk aansprakelijk voor de schade die ontstaat. Dit betekent dat hij of zij alle kosten zelf moet vergoeden.²⁴ Daarbij kan het gaan om verschillende soorten schade, zoals letselschade, medische kosten en bijvoorbeeld het verlies van inkomen van het slachtoffer. Hierdoor kunnen de financiële gevolgen van een ongeval met een opgevoerde fatbike aanzienlijk zijn.

4 Wat zeggen de cijfers?²⁵

In 2025 heeft VeiligheidNL in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) onderzoek uitgevoerd naar ongevallen met fatbikes. Daarvoor zijn de gegevens gebruikt uit het Letsel Informatie Systeem (LIS). In het LIS wordt genoteerd wie er bij de Spoedeisende Hulp (SEH) is behandeld na een ongeval, geweld of zelfbeschadiging.

- In een korte tijd is het aantal SEH-bezoeken als gevolg van een ongeval met een fatbike van 0 (in 2020) naar 301 (in 2024) gegaan. Van alle registraties in 2024 had meer dan de helft (55%) een leeftijd tussen de 12 en 17 jaar.
- Van alle geregistreerde ongevallen met een fatbike in 2024 was:
  - ongeveer 60% eenzijdig. Hierbij waren geen andere verkeersdeelnemers betrokken (bijvoorbeeld door te vallen, uit te glijden of uit te wijken).
  - ongeveer 30% een botsing met een ander voertuig of een voetganger.
  - ongeveer 10% onstond door een botsing met een obstakel (bijvoorbeeld door tegen een paal of stoeprand aan te rijden).
- In de week van 30 september t/m 6 oktober 2024 organiseerde VeiligheidNL in samenwerking met de NVSHA, NvT, AvVF een meetweek om meer inzicht te krijgen in het aantal ongevallen met een fatbike ten opzichte van een gewone (elektrische) fiets. Daarbij is gekeken naar de leeftijd van 12 t/m 15 jaar.
  - Tijdens de meetweek kwamen er meer mensen naar de SEH na een ongeval met een elektrische fiets of fatbike. Het aantal meldingen met een fatbike bleek twee keer zoveel te zijn dan in 2024 was geregistreerd in het LIS.
  - Twee derde van alle SEH-bezoeken na verkeersongelukken betrof fietsers. In totaal ging het om ongeveer 74.300 personen (zowel bestuurders als passagiers). Minimaal 20% daarvan reed op een elektrische fiets of fatbike.
  - Het aantal slachtoffers op de gewone én de elektrische fiets was het grootste bij de groep tussen de 12 en 17 jaar. Bij deze groep was het aantal ernstige letsels als gevolg van een ongeval met een elektrische fiets in vijf jaar tijd bijna verzesvoudigd (+491%).

Tips voor het uitvoeren van het lespakket

- **Houd de taal eenvoudig maar zorg dat de informatie in overeenstemming blijft met deze handleiding.**
- **Gebruik voorbeelden uit het dagelijks leven.**
- **Laat leerlingen zelf nadenken over gevolgen.**
- **Maak duidelijk dat opvoeren niet alleen technisch, maar ook juridisch riskant is.**
- **Benadruk dat de wet vooral bescherming en verantwoordelijkheid combineert.**

Begrippenlijst

Artikel 185 WVW 1994

Wetsartikel dat fietsers en voetgangers extra bescherming geeft bij ongevallen met motorrijtuigen.

AVP

Aansprakelijkheidsverzekering voor Particulieren: verzekering voor schade die iemand aan een ander veroorzaakt.

Elektrische fiets

Een fiets met trapondersteuning tot maximaal 25 km/u en een motor van maximaal 250 watt.

Fatbike

Een fiets met brede banden, vaak met elektrische trapondersteuning.

Letselschade

Schade door lichamelijk of psychisch letsel na een ongeval.

LIS

Letsel Informatie Systeem (LIS)

Motorrijtuig

Een voertuig dat door een motor wordt aangedreven, zoals een bromfiets of auto.

Opgevoerde fatbike

Een fatbike die technisch is aangepast, bijvoorbeeld zodat deze harder rijdt dan 25 km/u of zonder te trappen kan rijden.

Ouderlijke aansprakelijkheid

De wettelijke verantwoordelijkheid van ouders voor schade veroorzaakt door hun minderjarige kind.

Risicoaansprakelijkheid

Aansprakelijkheid zonder dat iemand zelf een fout hoeft te hebben gemaakt.

SEH

Spoedeisende hulp.

Smartengeld

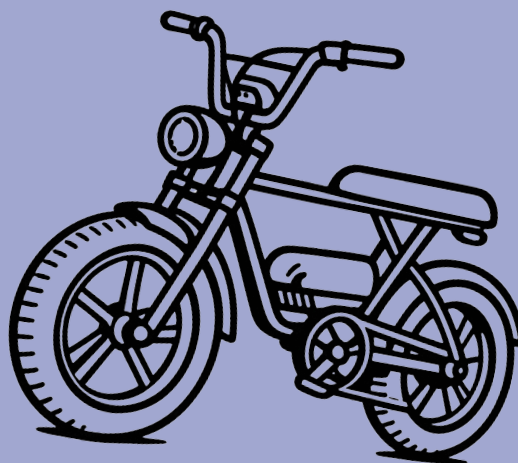
Geldvergoeding voor pijn, verdriet of psychisch leed door een ongeval.

Bronnenlijst

1. Artikel 1 lid 1 sub c en ea Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994).
2. ‘Welke regels gelden voor mijn elektrische fiets (e-bike, elektrische bakfiets en fatbike)?’, rijksoverheid.nl.
3. Artikel 1 lid 1 onder e WVW 1994.
4. ‘Regels voor brommers en bromscooters’, rijksoverheid.nl.
5. ‘Regels en boetes’, komveiligthuis.nl.
6. K.J.O. Jansen, in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:162 BW (online, bijgewerkt op 30 december 2024).
7. S.D. Lindenbergh, in: T&C Vermogensrecht, art. 185 WVW 1994 (online, bijgewerkt op 1 maart 2026).
8. Hoge Raad 31 mei 1991, [ECLI:NL:HR:1991:ZC0253](#) (Marbeth van Uitregt).
9. Hoge Raad 28 februari 1992, [ECLI:NL:HR:1992:ZC0526](#) (IZA/Vrerink).
10. Artikel 101 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (BW). S.D. Lindenbergh, in: T&C BW, art. 6:101 BW (online, bijgewerkt 1 maart 2026)
11. Artikel 164 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.
12. C.F. Manders in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:164 BW, aant. 2.1. (online, bijgewerkt op 29 augustus 2025). Rechtbank Amsterdam 26 april 2024, [ECLI:NL:RBAMS:2024:2736](#).
13. Artikel 169 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek. C.F. Manders in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:164 BW, aant. 3.6. (online, bijgewerkt op 29 augustus 2025).
14. C.F. Manders in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:169 BW, aant 3.5.2. (online, bijgewerkt op 29 augustus 2025). Rechtbank Den Haag 16 september 2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:17049](#).
15. C.F. Manders in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:169 BW, aant 3.6. (online, bijgewerkt op 29 augustus 2025).

Bronnenlijst

16. C.F. Manders in: *GS Onrechtmatige daad*, art. 6:169 BW, aant 3.5.2. (online, bijgewerkt op 29 augustus 2025).
17. Artikel 95 en 96 lid 1 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.
18. Artikel 106 lid 1 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.
19. Artikel 107 lid 1 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.
20. Artikel 96 lid 1 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.
21. Deze informatie is afkomstig uit interviews met een rechtsbijstandverlener en een verzekering.
22. Art. 1a Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Art. 1 Besluit implementatie zesde richtlijn motorrijtuigenverzekering. Deze informatie is afkomstig uit een interview met een juridisch bureau dat in letselschade en gezondheidsrecht is gespecialiseerd.
23. 'Welke regels gelden voor mijn elektrische fiets (e-bike, elektrische bakfiets en fatbike)?', rijksoverheid.nl.
24. 'Welke regels gelden voor mijn elektrische fiets (e-bike, elektrische bakfiets en fatbike)?', rijksoverheid.nl.
25. A. Bregman, I. Krul & S. Veldhuis, *Ongevallen met (niet-)elektrische fietsen: actuele inzichten en trends*, Amsterdam: VeiligheidNL 2025.

Deze illustratie is gemaakt met AI

fast bikes

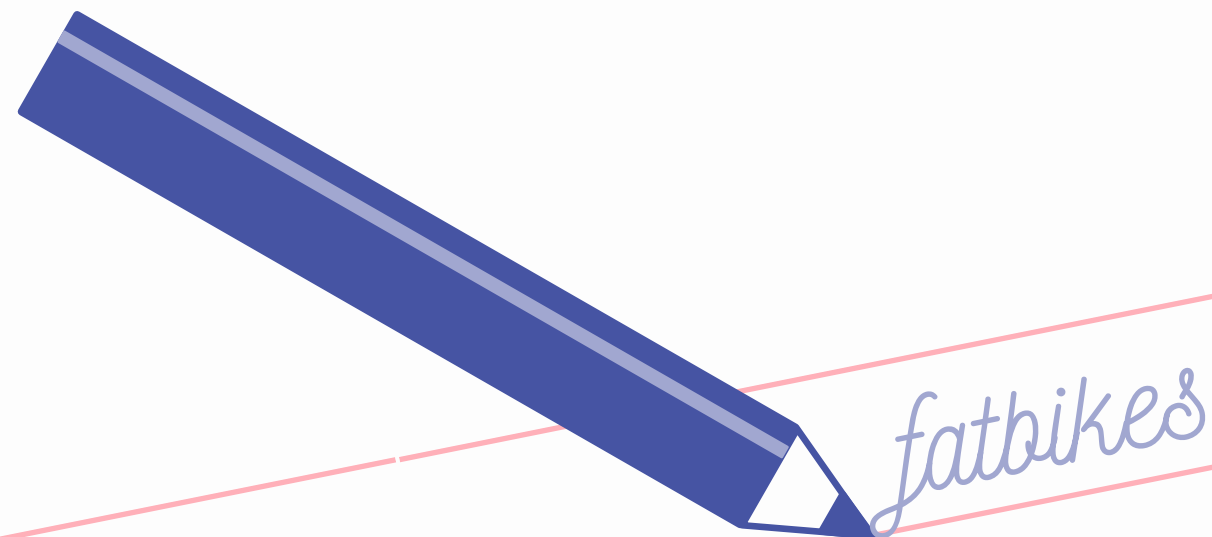
Veilig de weg op

Deze les gaat over verkeersveiligheid, aansprakelijkheid en de mogelijke gevolgen van risicovol gedrag met fatbikes in het verkeer

Wat weet jij al over fatbikes?

1. Schrijf op papier samen op wat jullie al weten over fatbikes.

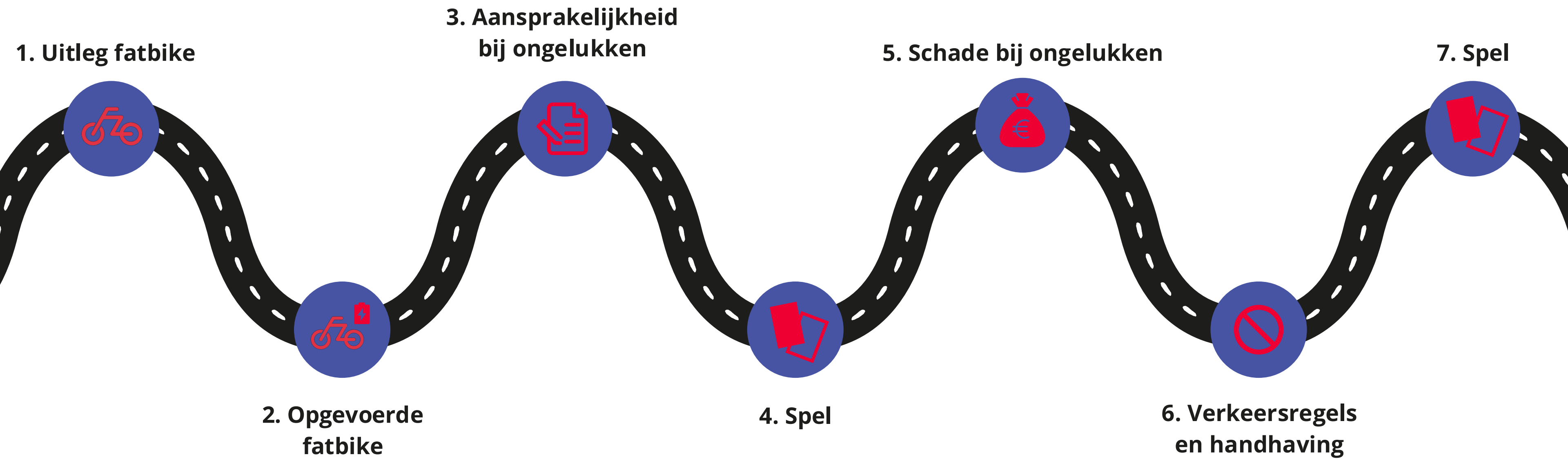
2. Na een aantal minuten worden de papieren samen besproken in de klas.

fatbikes

fatbikes

Inhoudsopgave

Een fatbike mag **maximaal 25 kilometer per uur** rijden met trapondersteuning. Gaat de fatbike harder, dan kan hij worden gezien als een opgevoerde fatbike.

De motor van een fatbike mag **maximaal 250 watt vermogen** hebben. Is het vermogen hoger, dan kan de fatbike worden gezien als een opgevoerde fatbike.

De motor van een fatbike mag alleen **ondersteuning geven tijdens het trappen**. De fatbike mag dus niet vanzelf vooruitrijden zonder dat je trapt.

Wanneer is een fiets een fatbike?

Wat zijn de regels?

Voor fatbikes gelden dezelfde regels als voor elektrische fietsen

Geen minimumleeftijd

De overheid wil dit invoeren. Vanaf welke leeftijd en wanneer precies, is nog niet bekend.

Geen helmplicht

De overheid wil dit wel invoeren. De precieze regels en de gevolgen worden later vastgesteld.

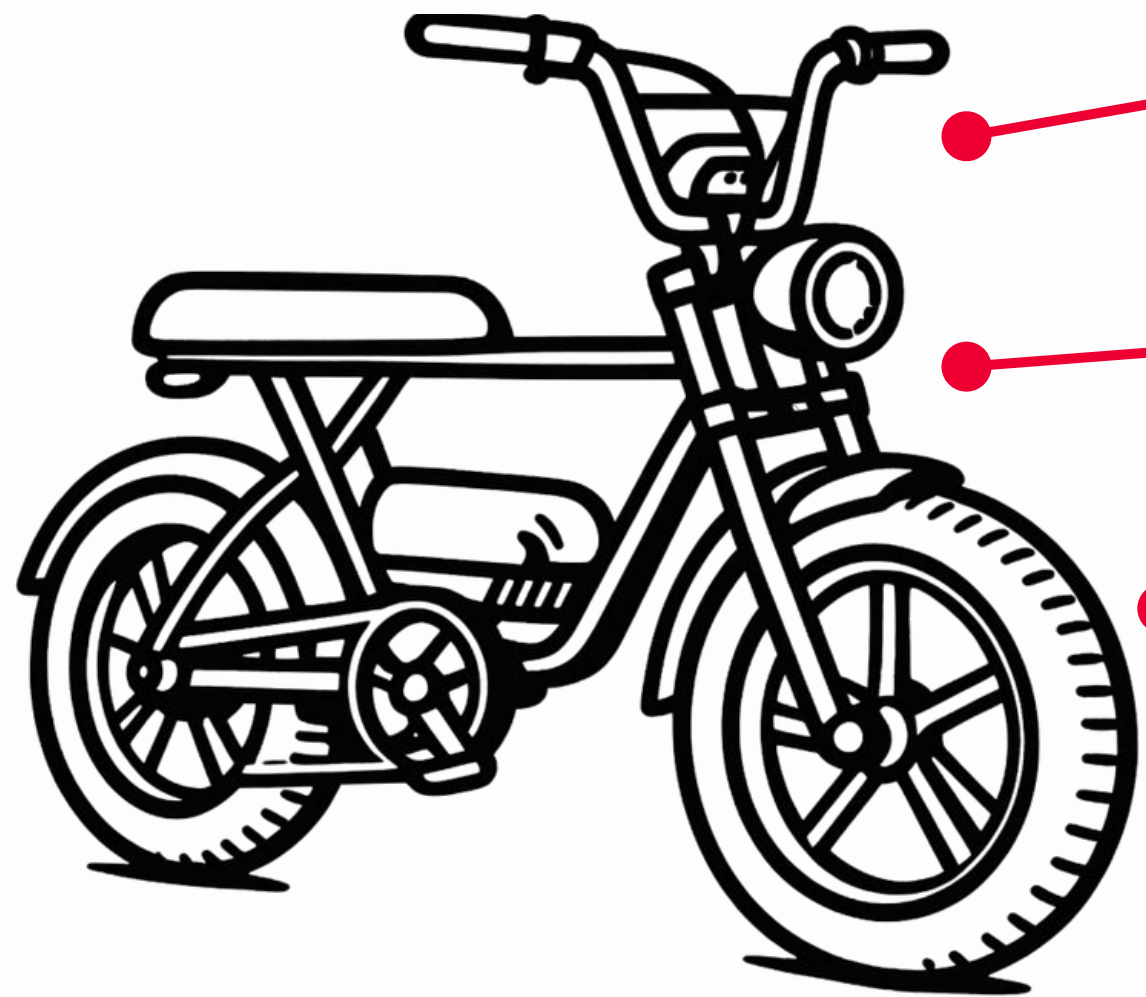
Fietsen op het fietspad

Let op andere mensen op het fietspad en houd je aan de verkeersregels. Zo blijft het veilig voor iedereen.

Wat is een opgevoerde fatbike?

De kenmerken:

Harder dan 25 kilometer per uur

Gashendel

De motor is krachtiger gemaakt

Trappen in niet noodzakelijk om vooruit te komen

Een opgevoerde fatbike wordt gezien als een motorrijtuig, zoals een bromfiets of speed pedelec. Hierdoor veranderen de regels voor verzekering, aansprakelijkheid en verkeersdeelname.

Wat zijn de regels?

Een opgevoerde fatbike wordt gezien als motorrijtuig

Kentekenplicht

Helmplicht

Rijbewijs

Verplichte verzekering

Als een opgevoerde fatbike niet aan de regels voldoet, mag jij er niet mee op de openbare weg rijden.

- Jij kan een boete krijgen;*
- De politie kan de fatbike in beslag nemen. De kans bestaat dat jij de fatbike dan niet meer terugkrijgt;*
- De verzekering kan weigeren om schade te betalen na een verkeersongeluk. In dat geval moet jij de kosten zelf betalen.*

Wat betekent aansprakelijkheid?

Verschil met het overtreden van verkeersregels

Aansprakelijkheid is niet hetzelfde als een verkeersregel overtreden. Verkeersregels gaan over wat wel en niet mag in het verkeer. Aansprakelijkheid gaat over wie de gevolgen van een ongeluk moet betalen.

Betekenis van het begrip aansprakelijkheid

Aansprakelijkheid betekent dat iemand verantwoordelijk is voor de schade na een ongeluk. Die persoon moet de schade dan betalen.

Gevolgen en schade

Bij ongelukken met fatbikes kan de schade groot zijn, bijvoorbeeld door letsel of schade aan voertuigen. Deze schade moet betaald worden door degene die aansprakelijk is.

Aansprakelijkheid bij een ongeluk

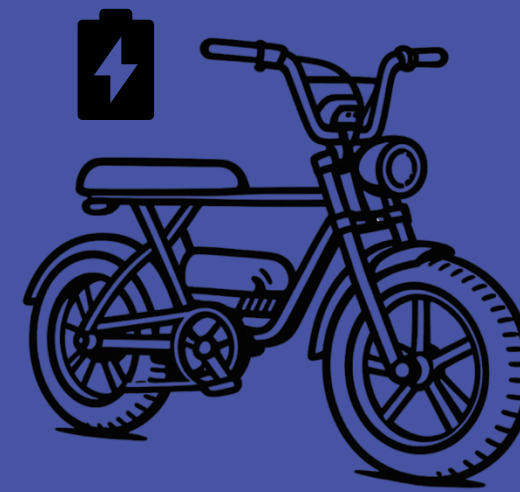
Gewone fatbike

Bij een ongeluk tussen een fietser en een motorvoertuig (zoals een auto) is de fietser extra beschermd. Dat komt omdat een fietser kwetsbaarder is in het verkeer. Daarom moet de bestuurder van de auto meestal minstens 50% van de schade betalen, ook als de fietser de fout maakt.

Soms hoeft de bestuurder niets te betalen. Dat kan alleen in bijzondere situaties, bijvoorbeeld bij overmacht (als het echt niet te voorkomen was). Bij jongeren wordt ook gekeken of het ongeluk expres is gebeurd of dat er heel gevaarlijk gedrag was.

Opgevoerde fatbike

Als een fatbike is opgevoerd, wordt hij gezien als een motorrijtuig. Als hij een fietser of voetganger aanrijdt, is de fatbike-bestuurder niet meer de 'zwakke verkeersdeelnemer'. De fietser of voetganger wordt dan juist beter beschermd en de bestuurder van de fatbike moet minstens 50%

van de schade betalen. Bij een ongeluk tussen een opgevoerde fatbike en een auto, wordt er gekeken wie er fout was. De schade wordt dan verdeeld op basis van schuld.

Bij een opgevoerde fatbike ben je niet verzekerd voor aansprakelijkheid. Jij moet zelf ALLE kosten betalen.

Bij kinderen jonger dan 14 jaar wordt de schade na een ongeluk met een motorvoertuig meestal volledig vergoed door de bestuurder van het motorvoertuig. Alleen als het kind expres iets deed of zich heel gevaarlijk gedroeg, kan hier een uitzondering op worden gemaakt.

Aansprakelijkheid bij een ongeluk

0 tot en met 13 jaar

Als er schade ontstaat, zijn jouw ouders aansprakelijk.

14 en 15 jaar

Jouw ouders zijn aansprakelijk, maar jij kan dat zelf ook zijn. Jouw ouders zijn niet aansprakelijk als zij kunnen bewijzen dat ze er niets aan konden doen en niet konden voorkomen wat jij hebt gedaan.

16 en 17 jaar

jij bent zelf aansprakelijk bij een ongeluk. Vaak hebben jongeren niet genoeg geld om de schade te betalen, waardoor ouders soms toch mee moeten betalen.

18 jaar en ouder

Je wordt gezien als een volwassene en bent zelf volledig aansprakelijk. Dat betekent dat je zelf verantwoordelijk bent voor schade die je veroorzaakt en dat je die ook zelf moet betalen.

We gaan een spel spelen

1. Iedereen krijgt een kaartje met daarop een vraag of een antwoord.

2. Jij loopt rond en zoekt het kaartje dat bij jouw vraag of antwoord past.

3. Na een aantal minuten wordt klassikaal besproken of de combinaties goed zijn.

De cijfers bij ongelukken

Sinds 2024 is het aantal ongelukken met elektrische fietsen (zoals fatbikes) bij jongeren van 12 tot 17 jaar gestegen met 616%. Er wordt geschat dat er elk jaar ongeveer 5.000 ongelukken met fatbikes gebeuren.

Uit onderzoek blijkt dat de meeste slachtoffers van ongelukken met een fatbike jongeren zijn tussen de 12 en 17 jaar.

In 2024 had meer dan de helft van de bestuurders van fatbikes tussen de 12 en 18 jaar te maken met hersenletsel na een ongeluk. Door de snelheid van de fiets neemt de kans op ernstig letsel toe. Bij een ongeluk gaat het dus niet alleen om schade aan de fiets, maar ook ernstige verwondingen.

De verzekering

Aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP)

Wel vergoed:

Als de fatbike voldoet aan de kenmerken van een gewone elektrische fiets.

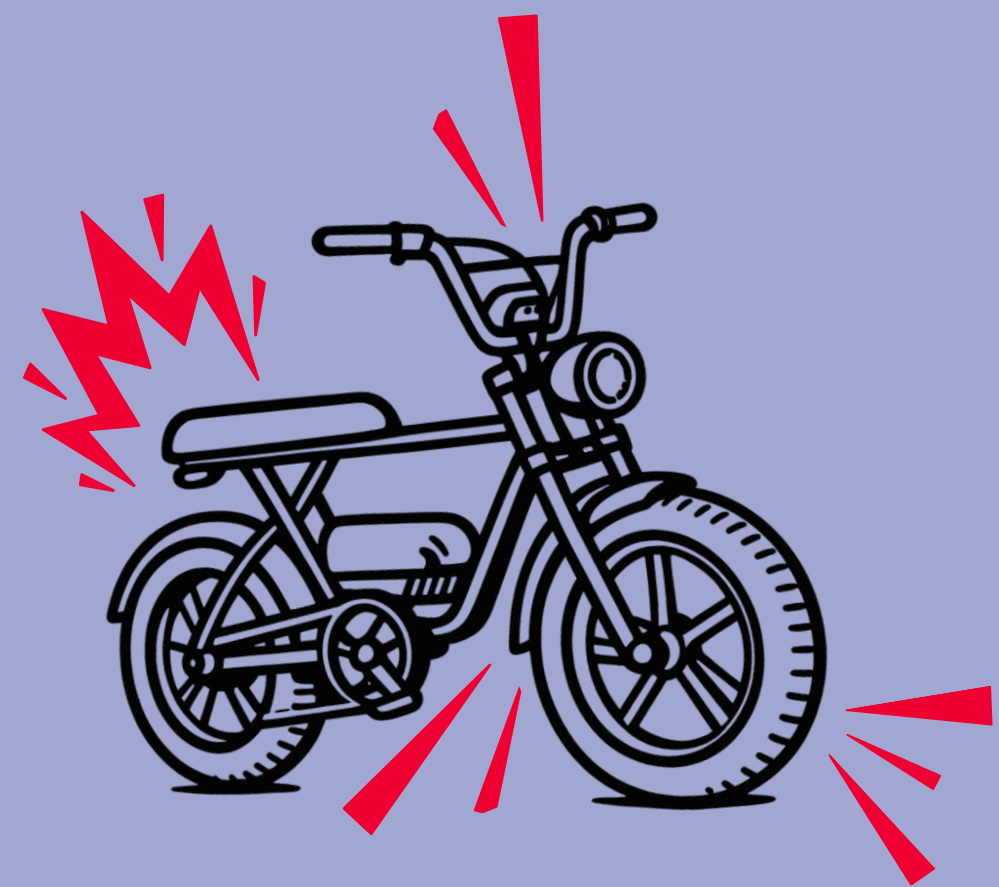
Niet vergoed:

Als de fatbike is opgevoerd en wordt gezien als gemotoriseerd of illegaal voertuig

Jij of jouw ouders moeten zelf alle schade betalen die normaal door de verzekering zou worden vergoed. Dat kan flink oplopen en grote financiële gevolgen hebben.

Verschillende vormen van schade

<p>Materiële schade</p>	<p>Schade aan spullen, zoals een auto, fiets, telefoon of kleding.</p>
<p>Letselschade</p>	<p>Lichamelijke of psychische schade die ontstaat door een ongeval, zoals botbreuken, hersenletsel of trauma.</p>
<p>Smartengeld</p>	<p>Een geldvergoeding voor pijn, verdriet en psychisch leed als gevolg van een ongeval.</p>
<p>Inkomensschade</p>	<p>Geldvergoeding omdat slachtoffer tijdelijk of langdurig niet kan werken door het letsel.</p>
<p>Medische kosten en revalidatiekosten</p>	<p>Ziekenhuisbehandelingen, fysiotherapie of langdurige begeleiding.</p>

Regels in het verkeer

Verkeersgedrag dat niet mag en gevaarlijk is:

- Gevaarlijk inhalen;
- Geen voorrang geven;
- Door rood fietsen;
- Tegen de rijrichting fietsen;
- Jouw telefoon vasthouden tijdens het fietsen;
- Niet rechts houden op moeilijke of onoverzichtelijke plekken;
- Inhalen vlak vóór of op een oversteekplaats;
- Een ernstig ongeluk veroorzaken met ernstig letsel of de dood tot gevolg;
- Doorrijden na een ongeluk.

Gevolgen als jij je niet aan de regels houdt:

- Jij vergroot de kans op een ongeluk;
- Jij kunt jezelf of anderen verwonden;
- Jij kunt schade veroorzaken aan jouw eigen fatbike of aan het voertuig van iemand anders;
- Jij kunt een boete krijgen (Dit is €320 als je wordt betrapt op een opgevoerde fatbike)
- Jouw fatbike kan in beslag worden genomen;
- Jij of jouw ouders kunnen aansprakelijk worden gesteld voor de schade;
- In ernstige gevallen kan jij een strafblad krijgen.

We gaan een spel spelen

1. Maak groepjes van 4. jullie krijgen binnen het groepje een nummer van 1 tot en met 4.

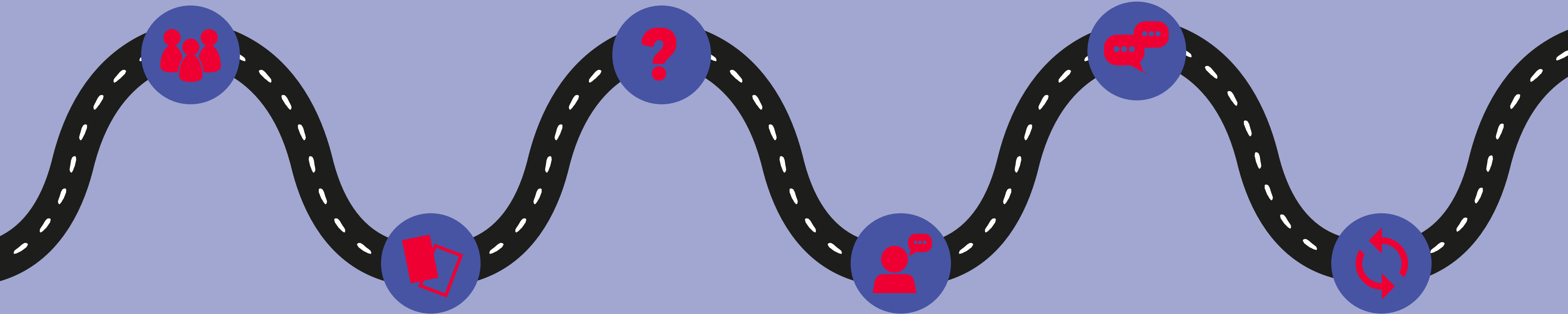
3. Nummer 2 kiest één kaart uit de stapel en leest de vraag hardop voor aan het groepje.

5. Nummer 4 reageert op het gegeven antwoord. Bijvoorbeeld door het antwoord aan te vullen of een voorbeeld te geven

2. Nummer 1 krijgt alle kaarten en houdt deze vast.

4. Nummer 3 geeft antwoord op de vraag.

6. Daarna wisselen jullie van rol, zodat iedereen een andere taak krijgt.

fast bikes

Veilig de weg op

Bedankt voor het meedoen!

Wat weten jullie over
FATBIKES?

Vraag en antwoord

VRAAG

Er geldt geen minimumleeftijd voor een fatbike

ANTWOORD

Dat is waar

VRAAG

Wie is aansprakelijk als een kind van 16 jaar een ongeluk krijgt met een fatbike?

VRAAG

Er geldt een helmplicht voor een fatbike

ANTWOORD

Dat is niet waar

ANTWOORD

Het kind is aansprakelijk

VRAAG

Hoe hard mag een niet opgevoerde fatbike maximaal gaan?

ANTWOORD

25 kilometer per uur

VRAAG

Wat betekent aansprakelijk zijn?

VRAAG

Hoe zwaar mag de motor van een niet opgevoerde fatbike maximaal zijn?

ANTWOORD

250 watt

ANTWOORD

Dat je verantwoordelijk bent voor de schade.

VRAAG

Wie is aansprakelijk als een kind van 13 jaar een ongeluk krijgt met een fatbike?

ANTWOORD

De ouders van het kind zijn aansprakelijk

Vraag en antwoord

VRAAG

Wat kan een verzekeraar doen bij een opgevoerde fatbike?

ANTWOORD

De schade niet vergoeden bij een ongeluk

VRAAG

Wanneer is een fatbike 'opgevoerd'?

VRAAG

Kan een minderjarige (iemand onder de 18 jaar) aansprakelijk zijn voor schade?

ANTWOORD

Ja, dit kan

ANTWOORD

Als hij harder rijdt dan toegestaan is of zonder trappen vooruitgaat.

VRAAG

Wie wordt beschermd als een opgevoerde fatbike een fietser aanrijdt?

ANTWOORD

De gewone fietser

VRAAG

Gelden dezelfde regels voor alle fatbikes?

VRAAG

Is een bestuurder van een opgevoerde fatbike nog een zwakke verkeersdeelnemer?

ANTWOORD

Nee, meestal niet meer

ANTWOORD

Nee, dat hangt af of de fatbike is opgevoerd of niet

VRAAG

Wanneer wordt een fatbike gezien als een motorrijtuig?

ANTWOORD

Als de fatbike is opgevoerd

Vraag en antwoord

VRAAG

Mag een gewone fatbike vanzelf rijden zonder te trappen?

ANTWOORD

Nee, jij moet trappen

VRAAG

De bestuurder van een motorrijtuig vergoedt de schade meestal volledig bij een 10-jarig kind.

VRAAG

Wat kan de politie doen met een opgevoerde fatbike?

ANTWOORD

De fatbike in beslag nemen of een boete geven.

ANTWOORD

Dat is waar

VRAAG

Wat verandert er juridisch bij een opgevoerde fatbike?

ANTWOORD

Hij wordt gezien als een motorrijtuig.

VRAAG

Bij een opgevoerde fatbike is een rijbewijs verplicht

VRAAG

Waarom worden voetgangers extra beschermd in het verkeer?

ANTWOORD

Omdat zij heel kwetsbaar zijn.

ANTWOORD

Dat is waar

VRAAG

Wie is aansprakelijk bij een ongeluk tussen een auto en een opgevoerde fatbike?

ANTWOORD

Er wordt gekeken wie fout was.

Eindspel

VRAAG

Vind jij het eerlijk dat ouders aansprakelijk kunnen zijn voor schade die hun kind veroorzaakt?

VRAAG

Vind jij dat er een helmplicht moet komen voor fatbikes? Waarom wel of niet?

VRAAG

Noem een voorbeeld van risicovol gedrag op een fatbike. Waarom is dit gevaarlijk?

VRAAG

Vind jij dat jongeren zich genoeg bewust zijn van de gevolgen van een fatbike?

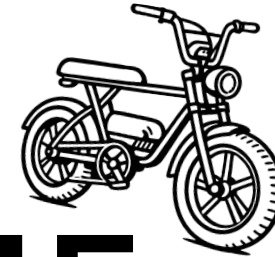
VRAAG

Vind jij dat fatbikes verboden moeten worden voor jongeren onder een bepaalde leeftijd? Waarom wel of niet?

VRAAG

Vind jij dat fatbikes vooral handig zijn of vooral gevaarlijk?

CERTIFICAAT VAN DEELNAME

Dit certificaat wordt uitgereikt aan:

Omdat jij nu weet:

- *Wat het verschil is tussen een fiets en een fatbike;*
- *Wat er kan gebeuren bij een ongeluk;*
- *Waarom opgevoerde fatbikes risico's hebben.*

Plaats

Datum